

Parool 6 maart 2013

Weg met de klassieke talen!

Waarom stuurt Amsterdam haar slimste kinderen naar gymnasia, waar zij kostbare onderwijstijd verspillen aan twee dode talen, Grieks en Latijn, terwijl Amsterdam een enorme behoefte heeft aan bollebozen met verstand van springlevende wereldtalen als PhP, Python, C++, Java, Javascript en Ruby, om er een paar te noemen? Amsterdam heeft vijf gymnasia op toplocaties in de stad, maar voor vergelijkbare technasia moeten kinderen ver buiten de A10 zijn. De gymnasia hebben een grote aantrekkingskracht op de beste basisschoolleerlingen en hun ouders. Ze zijn kleinschalig, kennen een intellectuele atmosfeer en kunnen bogen op uitstekende evaluaties. Het klassieke talenonderwijs wordt daarbij voor lief genomen, al is het even schrikken als dit onderwijs inclusief huiswerk in het 2^e en 3^e jaar al gauw een hele dag in beslag neemt. Zes lessen per week, meer dan in elk ander vak, is niet ongewoon. Het laten vallen van deze talen is nauwelijks een optie, je moet dan van school af. Duizenden zeer talentvolle Amsterdamse kinderen verspillen zo jaarlijks honderden kostbare uren.

Dat wil zeggen, voor het leren van Grieks en Latijn zijn met enige moeite wel wat redenen te verzinnen. Voor een studie als geneeskunde is kennis van Latijn wel aardig, maar niet echt nodig. Nog sterker, gegeven de lage gemiddelde examencijfers voor Latijn is het vanwege de loting voor de studie geneeskunde verstandiger geen Latijn in het examenpakket op te nemen. Ook is kennis van het Latijn misschien (hard wetenschappelijk bewijs is mij niet bekend) handig bij het leren van vakantietalen als Frans en Italiaans. Verder draagt het klassieke onderwijs mogelijk bij aan de algemene vorming en cultuur historisch besef, al is mij niet duidelijk waarom dat niet gewoon in het Nederlands kan. Van Latijn en Grieks leer je puzzelen wordt ook wel beweerd, maar dat geldt ook voor sudoku's. Het laatste argument dat ik ken is dat toch niet alles in het leven nut hoeft te hebben, dat is waar, en daarvoor hebben we vrije tijd.

Meer cynische redenen betreffen de garantie van werkgelegenheid voor onze universitaire studenten klassieke talen en de bescherming van een elitaire bovenlaag in onze samenleving. Allochtone bollebozen zijn aan de Amsterdamse gymnasia een zeldzaamheid.

Stel nu toch eens dat we onze slimste kinderen, of een ieder geval een groot aantal, een dag per week leren programmeren. Dus niet een incidenteel uur per week op projectbasis, maar echt jarenlang 6 uur per week les in informatica, de nieuwste programmeertalen, systeembeheer, cloudcomputing, elektrotechniek, webdesign etc.. Per jaar starten dan honderden vwo'ers aan onze universitaire opleidingen met up-to-date computervaardigheden, alsof ze al een korte opleiding informatica achter de rug hebben. Tijdens en na hun studie, in welke richting dan ook, zijn ze in staat onze meest actuele wetenschappelijke kennis direct in ICT toepassingen te vertalen. Dit zou een enorme impuls geven aan de Amsterdamse kenniseconomie. Vervang aan tenminste twee Amsterdamse gymnasia het onderwijs in de klassieke talen voor even gedegen programmeeronderwijs en ik zie een Amsterdamse Silicon Valley gloren.

Han van der Maas,
Hoogleraar Psychologie UvA